

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAISEN MÄÄRÄYKSEN (ESAVI/21391/2021) KUMOAMINEN PÄIJÄT-HÄMEEN SAIRAANHOITOPPIIRIN KUNTIEN ALUEILLA KÄRKÖLÄN, LAHDEN JA ORIMATTILAN OSALTA

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 12.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (covid-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on ajalla 13.3.2020-15.6.2021 antamillaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain mukaiset rajoitukset alueellaan.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 15.6.2021 antamallaan päätöksellä (ESAVI/21391/2021) kieltänyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla ajalla 16.6.2021-14.7.2021 Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntien alueilla kaikki yli 10 henkilön sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestettävät yli 50 henkilön yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntien alueilla on voitu kuitenkin järjestää sisätiloissa yli 10 henkilön sekä alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa yli 50 henkilön yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antamaa ohjetta.

Päätös on voimassa ajalla 16.6.2021-14.7.2021.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 22.6.2021 antamallaan päätöksellä (ESAVI/22281/2021) kumonnut tartuntatautilain 58 §:n mukaisen määräyksen (ESAVI/21391/2021) koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kieltämistä Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntien alueilta ajalta 23.6.2021-14.7.2021, kuitenkin siten, ettei päätöstä kumota Kärkölän, Lahden ja Orimattilan kuntien osalta.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Aluehallintovirasto kumooa 15.6.2021 annetussa päätöksessään (ESAVI/21391/2021) antamansa tartuntatautilain 58 §:n mukaisen määräyksen koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kieltämistä Kärkölän, Lahden ja Orimattilan kuntien alueilta ajalta 2.7.2021-14.7.2021.

Perustelut

Keskeiset säännökset

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntatautilain 59 a §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto ja kunta valvovat toimialueillaan 58 §:ssä, 58 c §:n 1 ja 2 momentissa, 58 d:ssä sekä 58 h §:n 1 momentissa säädettyjen velvollisuuksien ja rajoitusten sekä niitä koskevien päätösten noudattamista. Tartuntatautilain 59 b §:ssä säädetään valvonnan toteuttamiseksi tehtävistä tarkastuksista ja 59 c §:ssä toimivallasta antaa määräyksiä ja asettaa pakkokeinoja.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Valtakunnallinen ohjaus

Sosiaali- ja terveysministeriö on 27.5.2021 antanut ohjauskirjeen Hybridistrategian toimintasuunnitelman päivityksen mukaiset toimenpidesuosituksot epidemian leviämisen estämiseksi (VN/14345/2021). Ministeriö ei suosittele perustason alueille lainkaan tartuntatautilain 58 §:n mukaista määräystä.

Epidemiatilanne ja saadut asiantuntija-arviot

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen sairaanhoitopiirit ovat sosiaali- ja terveysministeriön 10.9.2020 lähettämässä kirjeessä esitetyn ohjauksen mukaisesti perustaneet alueelliset covid-19-yhteistyöryhmit. Yhteistyöryhmien tilanearvioissa huomioidaan epidemiatilanteen lisäksi tartunnan torjuntatoimenpiteiden kokonaisvaikutuksia, mukaan lukien taloudellisia ja elinkeinoelämään liittyviä vaikutuksia. Aluehallintovirasto on mukana työryhmissä, kuten on myös Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä kunkin alueen elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten edustus.

Aluehallintovirasto on saanut Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin alueelliselta koronayhteistyöryhmältä arvon sairaanhoitopiirin covid-19-tilannekuvasta ja sen esittämät näkemykset tarvittavista alueellisista rajoitustoimenpiteistä.

Päijät-Hämeen alueellisen koronayhteistyöryhmän kokouksessa todettiin, että yhtymän alue on perustasolla, lukuun ottamatta edelleen kiihtymisvaiheessa olevaa Lahtea, johon uudet tartunnat ovat keskittyneet. Koronayhteistyöryhmä arvioi, että Orimattilan ja Kärkölän alueilla koronavirusepidemia on siirtynyt perustasolle 28.6. alkaen. Kokouksessa myös THL puolsi esitettyä tasomäärittelyä.

Kokouksessa kerrotun mukaan uusien koronatapausten määrä nousi viime viikolla neljänneksen verrattuna edeltävään viikkoon. Viime viikolla uusia tartuntoja todettiin 51, kun lukema oli edellisellä viikolla 41. Tällä hetkellä sairaalahoidossa on yksi koronapotilas. Alueen 14 vuorokauden ilmaantuvuus 100 000 asukasta kohden koko sairaanhoitopiirin alueella on 44. Kokouksessa kerrotun mukaan ilmaantuvuusluku on Lahdessa 58, Orimattilassa 31 ja Kärkölässä 23. Viimeisen viikon aikana Kärkölässä ei todettu uusia tapauksia ja Orimattilassa todettiin vain kaksi tapauksia. Lahden osuus kaikista Päijät-Hämeen alueen tartunnoista oli 86 %. Koko yhtymän alueella edellisen seitsemän vuorokauden aikana positiivisten osuus kaikista FIM-lab-testatuista on 2,2 %. Jäljitettävyytilanne on parantunut, tartunnanlähde oli selvillä 86 %:ssa viime viikon koronatapauksista.

Koronayhteistyöryhmä suosittaa aluehallintovirastolle, että tartuntatautilain 58 §:n mukainen päätös puretaan Orimattilan ja Kärkölän osalta. Lahden osalta ryhmä edelleen katsoo tartuntatautilain 58 §:n mukaisen päätöksen välttämättömäksi.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisten tilannearvioporttien mukaan Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin 14 vuorokauden ilmaantuvuusluvut 100 000 asukasta kohden ovat olleet 50.1 (viikot 21 ja 22) ja 29.1 (viikot 23 ja 24) ja positiivisten näytteiden prosenttiosuus testatuista on viikoilla 21-24 ollut 1.6, 1.0, 0.9 ja 1.4. THL:n koronakartan mukaan 30.6.2021 Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin 14 vuorokauden ilmaantuvuusluku 100 000 asukasta kohden on 37.7.

Johtopäätös

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämättömän yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Aluehallintovirasto toteaa, että koronavirusepidemia on Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin alueella perustasolla Lahtea lukuun ottamatta, joka on kiihtymisvaiheessa. Saatujen selvitysten mukaan viimeisen 14 vuorokauden ilmaantuvuus 100 000 asukasta kohden on Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirissä nyt 44. Tartunnoista 86 % saadaan selvitettyä. Saatujen selvitysten mukaan uudet tartunnat keskittyvät Lahden kaupunkiin, kun kaikista Päijät-Hämeen alueen tartunnoista Lahden osuus on 86 %. Ottaen huomioon edellä mainittu sekä sosiaali- ja terveysministeriön antama ohjauskirje ja sairaanhoitopiirin asiantuntijatahona antama suositus, Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että tartuntatautilain 58 §:n mukaiselle päätökselle ei ole perusteita Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntien alueilla, pois lukien kiihtymisvaiheessa oleva Lahti. Tartuntatautilain 58 §:n mukaan aluehallintovirasto voi tehdä päätöksen alueellaan, kun se on tarpeen usean kunnan alueella. Koska tartuntatautilain 58 §:n mukainen päätös annettaisiin ainoastaan yhden kunnan alueelle, on asiassa toimivalta kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaavalla toimielimellä. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän (PHHYKY) kanssa käydystä keskustelussa saadun tiedon mukaan PHHYKY on tekemässä tartuntatautilain 58 §:n nojalla kiihtymisvaiheen mukaista päätöstä Lahden kaupungin alueelle 2.7.2021 alkaen.

Aluehallintovirasto kumoaa 15.6.2021 antamansa tartuntatautilain 58 §:n mukaisen määräyksen (ESAVI/21391/2021) Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntien alueilla Kärkölän, Lahden ja Orimattilan osalta ajalta 2.7.-14.7.2021.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1 §, 58 § ja 59 a §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Laura Nikunen puh. 029 501 6000 (vaihde).

ylijohtajan sijainen,
johtaja

Kristiina Poikajärvi

aluehallintoylilääkäri

Laura Nikunen

LIITTEET

Liite 1, Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin alueen kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 1.8.2021 saakka. Päätöksen nähtävälle asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin alueen kunnat ja kuntayhtymät

Päijät-Hämeen sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueidensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Hämeen poliisilaitos

Päijät-Hämeen pelastuslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslian viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Valtiokonttori

Maksutta

Tämä asiakirja ESAVI/23252/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/23252/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Nikunen Laura 01.07.2021 09:45

Ratkaisija Poikajärvi Kristiina 01.07.2021 09:52